Svar på skriftligt spörsmål om Lahtis lämplighet som bosättningsort för dem som har fått asyl

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 118/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Rami Lehto /saf:

> *Har man för avsikt att placera personer som fått asyl i Lahtis trots stadens svaga sysselsättningsläge, varvid integrationen kommer att vara mycket svår och sannolikheten för ett liv på sociala bidrag ökar, och skapar man för dem som fått asyl en omkörningsfil till de privata investerarnas bostadsmarknad, när ortsborna inte har råd med dem?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I asylförfarandet omfattas de som på basis av internationellt skydd får uppehållstillstånd och de som kommer till Finland via kvotförfarandet av det avtalsbaserade anvisningsförfarandet, som det föreskrivs om i 5 kap. i lagen om främjande av integration (nedan kallad integrationslagen 1386/2010). Enligt 41 § i lagen kan en kommun ingå avtal med NTM-centralen om anvisande av sådana personer som får internationellt skydd till kommunen och om främjande av integration. Enligt 43 § i lagen anvisar NTM-centralen en person som fått internationellt skydd till den kommun med vilken avtal har ingåtts. Att ingå avtal är frivilligt för kommunerna, men avtalet och utarbetandet av kommunens program för integrationsfrämjande är förutsättningar för att staten ska betala kommunersättningar (Integrationslagen 44 §).

Lahtis stad och NTM-centralen har för tillfället inget avtal (exkl. ett tidigare avtal om kvotflyktingar) om att ta emot flyktingar som fått uppehållstillstånd. NTM-centralen i Tavastland och Lahtis stad har redan tidigare ingått ett avtal om placering och integration av 20 kvotflyktingar i kommunen.

Enligt dagens uppskattning är behovet av kommunplatser för personer som fått positivt beslut i asylförfarandet cirka 10 000. I början av mars 2016 fanns det drygt 2 000 kommunplatser, vilket betyder att det fortfarande saknas tusentals kommunplatser. Arbets- och näringsministeriet har ställt som mål för alla NTM-centraler att de förhandlar fram platser i den egna regionens kommuner för alla asylsökande i förläggningarna som fått uppehållstillstånd. Resultatmålet för NTM-centralen i Tavastland har beräknats till 729 platser. Till exempel är resultatmålet för NTM-centralen i Nyland 2 819 platser och för NTM-centralen i Lappland 892 platser. Eftersom antalet personer som får uppehållstillstånd i år förväntas bli många gånger högre än tidigare år, vädjar regeringen till alla kommuner för att få kommunplatser. För de mottagna personerna betalar staten betalar kommunen under 3 års tid s.k. kalkylerad ersättning, som idag är 6 845

euro/år för ett barn under 7 år och 2 300 euro/år för den som är över 7 år. Vidare ersätter staten kommunerna kostnader för utkomststöd och bl.a. kostnader för tolk.

En person som har uppehållstillstånd i Finland kan också välja sin bostadsort fritt. Staten har som mål att förhandla om platserna med kommunerna i förväg så att flyttningsrörelsen från förläggningarna inte blir okontrollerad och självstyrande, varvid den kommer att rikta sig främst till huvudstadsregionen och andra stora tillväxtcentra. I en sådan situation är det omöjligt att förbereda sig lokalt för behoven av integrationsåtgärder för dem som fått uppehållstillstånd, exempelvis integrationsutbildning, som är en väsentlig åtgärd för att bli integrerad i det finländska samhället och arbetslivet.

Med en modell för uthyrning i andra hand försöker man hitta bostäder för grupper med särskilda behov som är i brådskande behov, inklusive dem som fått uppehållstillstånd på basis av internationellt skydd. I Esbo genomförs för tillfället ett pilotprojekt med andrahandsuthyrning där målgruppen är bostadslösa ungdomar. I pilotmodellen ingår kommunens stödtjänster för boendet, där målet är att säkerställa att boendet lyckas och garantera att bostaden hålls i skick så att modellen fungerar också till exempel för privata hyresvärdar. Utöver Esbo har några andra kommuner uttryckt sitt intresse för andrahandsuthyrning. Miljöministeriet deltar i organiseringen av ett bostadsutbud till skäliga priser (inkl. andrahandsuthyrning) och riktat stöd som en del av integrationsprocessen. Vid anskaffningen eller andrahandsuthyrningen av bostäder beaktas kraven på likställdhet så att alla kommuninvånare behandlas jämlikt och sökande som har mycket brådskande behov erbjuds bostäder på likställda grunder.

Helsingfors 29.3.2016

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen